

Forfatterveiledning for Blyttia

Blyttias rolle. Blyttia ønsker å være et talerør for alle botanisk interesserte som ønsker å meddele seg om temaer som redaksjonen mener er interessant for den samme målgruppen. Blyttia er både et aktuelt meldingsorgan og miljøets kollektive arkiv, som blir brukt aktivt som oppslagsverk. Denne forpliktelsen gjør at Blyttia ønsker å refusere minst mulig, og strekker seg langt når det gjelder tilbakemeldinger, forfatterveiledning osv. for å få innsendte manus over kneika og i trykkeferdig stand. Blyttias plass er begrenset – for tida noe over 250 sider pr årgang.

Språkpolitikk. Blyttia inneholder ulike stofftyper – diverse småstoff på den ene siden, og de mer formelle artiklene i avdelingen "Norges botaniske annaler" på den annen. Disse sistnevnte skal ha et engelsk sammendrag (abstract) og engelske figurtekster og tabellhoder, mens øvrig stoff er bare på norsk. Vi trykker selvsagt både bokmål og nynorsk, og vi har som policy også å trykke danske og svenske tekster på originalspråk (uoversatt), med unntak av at norske plantenavn da settes inn i parentes eller på annen måte. Artikler som behandler forhold i andre land, kan i tillegg til engelsk abstract også forsynes med et abstract på dette landets språk (finsk, islandsk, russisk osv.). Vi forsyner gjerne artikler som spesielt berører samiske kjerneområder med samisk (nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk) abstract – som et håndslag til å bygge opp et fagstoffkorpus på disse språkene.

Stofftyper. Redaktøren har siste ordet når det gjelder hva en gitt tekst skal defineres som, og forutsetningen for "annal"-status er selvsagt en tilstrekkelig grad av generell faglig interesse. Det gjelder først og fremst floristisk oppsummerende stoff ("artsmonografier" etc.), områdebeskrivelser, etnobotaniske artikler, tilstrekkelig oppsiktsvekkende nyfunn etc. Mer referat- (review-) preget stoff eller didaktisk preget innen generell biologi egner seg som regel best til rubrikken "Skoleringsstoff". Floristisk nyfunnsstoff som er mindre oppsiktsvekkende, går innen "Floristisk smågodt". Alle typer diskusjoner og innlegg går under "Inni granskauen". Inndelingen i rubrikker i Blyttia har variert noe, og har egentlig ikke funnet en endelig form ennå.

Redaksjonell profil og publiseringspolitikk. Når det gjelder redaksjonell profil, så er det norsk og nordisk floristikk som betraktes som tyngdepunktet i bladet. Det er det naturlige fokus for den tidligere nevnte botaniske interessegruppen – det som forener amatørmiljøet, fagmiljøet og den etter hvert viktige aktøren som forvaltninga utgjør. Det treffer nok som regel noe høyt i forhold til den rene blomsterelsker, men terskelen skal ikke være uoverstigelig, slik at en amatør som for alvor blir bitt av basillen, ganske fort skal begynne å oppfatte Blyttia som interessant. Andre vinklinger som anses som midt i leia for Blyttia er f.eks. naturvern- og forvaltningsrettet stoff, etnobotanisk stoff og reviewartikler om generell biologi av brei interesse. Målgruppen er ment å være så brei som mulig, innen rammene av en botanisk interessert offentlighet.

Blyttia er ikke primært et publiseringsorgan for mer faglig, smalt stoff, men selvsagt kan slikt stoff publiseres i en form for "flerbruk" – dvs. "smuglet inn" som eksemplifisering i en artikkel som ellers formes som en reviewartikkel henvendt til et breiere publikum. Dermed slås i en viss forstand to fluer i én smekk.

Dobbeltpublisering, dvs. artikler også publisert andre steder (f.eks. i en rapportserie) vil normalt ikke bli godtatt. Derimot kan en popularisert Blyttia-artikkel der man viser til den opprinnelige rapporten eller fagartikkelen som kilde være aktuell.

Skrivestil. Når det gjelder måten å ordlegge seg på, tilstreber vi "flerbruk". Tekniske fagtermer tones ned, eller hvis de er nødvendige, forklares de (eventuelt i en ordliste/tekstboks), metodekapitler og annet teknisk stoff kan med fordel droppes eller skilles ut i egne tekstbokser, kort sagt er målet å gjøre brødteksten så lesbar som mulig. Konforme avsnittsoverskrifter av typen "Innledning", "Metoder", "Resultater", "Diskusjon" og "Konklusjon" kan med fordel droppes og erstattes av mer saksrettete overskrifter, uten at tekstens struktur dermed trenger å bli skadelidende.

Stoffsammensetning. I sammensetningen av de enkelte heftene tilstrebes en slags balanse rundt bladets innholdsmessige tyngdepunkt. Det vil si at Blyttia ikke lenger trykker temanumre (noe som forekom tidligere), men ønsker tematisk spredning innen hvert nummer. Man bestreber seg f.eks. på å ikke trykke mer enn én artikkel med samme type smalere stoff i hvert hefte (f.eks. ikke to kransalge- eller kjukeartikler), og å balansere smalere stoff med store nok doser av stoff med bredere appell. Slike hensyn vil kunne ha innvirkning på manuskøen.

Illustrasjoner. Blyttia ønsker illustrasjoner, og gjerne i rikeligere monn enn i rent faglige publiseringstidsskrifter. Blyttia tar gjerne inn "unødvendige" illustrasjoner (artsbilder, miljøbilder etc.) som ville blitt avvist i et fagtidsskrift, og disse anses som viktige fordi de gjør teksten mer lesbar. Den eneste

absolutte begrensning på billedbruk at teksten ikke må være for kort i forhold til antall bilder, da risikerer en at det blir vanskelig å fylle plassen mellom bildene med tekst og holde artikkelen som en kontinuerlig helhet.

Manuslengde. Vi ønsker selvsagt ikke for lange manus. Lange manus har en tendens til å ligge lengre i køen enn kortere manus, fordi de er vanskeligere å sette sammen til et sidetall som går opp med andre artikler. Det vil dessuten som regel ikke bli plass til mer enn høyst ett virkelig langt manus i hvert hefte, ut ifra ønsket om å maksimere bredden i stoffet innen hvert hefte. Jo kortere manuset er, desto større er sjansen for at det sklir innimellom og forbi køen, for å fylle ut ledig plass mellom større biter. En ideell Blyttia-artikkel bør ikke være på mer enn ti Blyttia-sider. En Blyttia-side med heldekkende brødtekst kan anslås å være på ca 800 ord. Et halvsides bilde (tospalters breddebilde) betyr dermed at en trekker fra 400 ord, et vanlig énsfalters høydebilde at en trekker fra 200 ord. Lengdebegrensningen praktiseres selvsagt ikke uten et meget stort slingringsmonn, og enkelte artikler er betydelig lengre, men da er publiseringen basert på en separat vurdering av stoffets viktighet. Blyttia forsøker å presse inn så mye stoff i hvert hefte som mulig, og det betyr at ledig plass på siste side i en artikkel forsøkes utnyttet til kortere stoff. Dette gjør at Blyttias estetikk blir spesiell, og underordnet en pragmatisk "mest mulig av alt for penga"-filosofi.

Formater. Manus tas imot på elektronisk form som word-fil. Ikke send inn manus i form av pdf-fil, det vil forlenge køtida. Teksten bør være så naken (lite formatert) som mulig. Unngå kapitaliserte overskrifter (bare store bokstaver), det bruker vi ikke. Ikke bruk tabulator som avsnittsinnrykk eller mellomrom som tabulator, dette må formateres på nytt uansett. Skriftype- og skriftstørrelsesformatering er også bortkastet. Det samme gjelder spalter. Ikke forsøk å gjenskape topp- og bunntekster eller andre sideelementer i Blyttia, de genereres separat. Bruk kun ett mellomrom etter punktum og andre tegn. Alle avvik fra dette fører til unødvendig merarbeid.

Figurer leveres separat. Figurer (foto, strektegninger, diagrammer) skal ikke være innbakt i tekstdokumentet, men følge med i form av separate grafikkfiler med tilstrekkelig oppløsning (1713 piksler bred for tospaltersbilde og 827 piksler bred for énsfaltersbilde). Originalillustrasjoner (dias eller papir) kan også tas imot for scanning. Manus som leveres med figurer innbakt, fører til unødvendig merarbeid.

Figurtekster, tabeller og tabelltekster settes inn på slutten av manuset eller i en separat fil, ikke innimellom løpeteksten.

Tekstkonvensjoner. Vanlige siteringskonvensjoner gjelder. Kilder som blir henvist til i teksten, skal være oppført i litteraturlista, og omvendt. Alle figurer skal være henvist til i teksten.

I litteraturlista kursiveres ikke boktittel eller tidsskrift, og tittel og publikasjon skilles ikke med tankestrek. Forøvrig gjelder vanlig praksis.

Plantenavn i Blyttia skal bestå av norsk + vitenskapelig navn, der det vitenskapelige er kursivert, og verken omgitt av parenteser, komma eller tankestreker, det skal rett og slett følge etter det norske navnet: blåveis *Hepatica nobilis*. Ikke bruk aksenter for å markere trykk i vitenskapelige navn. Norske plantenavn uten vitenskapelige navn trykkes ikke (vi har lesere i andre nordiske land), og vitenskapelige navn uten norske trykkes heller ikke (hvis norsk navn finnes). Vitenskapelig navn utelates normalt når en art allerede har vært nevnt med vitenskapelig navn tidligere i teksten. Som vanlig skikk og bruk er, forkortes slektsnavnet til forbokstav etterfulgt av punktum når samme art eller en ny art innen samme slekt nevnes innen samme avsnitt (og det ikke fører til tvetydighet). Autornavn nevnes kun hvis artikkelens fokus er én bestemt eller noen få arter, og da eventuelt kun én gang – første gang navnet nevnes i brødteksten. Autornavn brukes ikke i overskrifter. Blyttia godtar ikke Artsdatabankens «nakne trimomer» (av typen *Daucus carota carota* – grøss). Underarter skal ha rangforkortelsen «subsp.», varieteter skal ha rangforkortelsen «var.».

Plantenavn skal som hovedregel følge Artsdatabankens artsnavnebase (søkefeltet på Artsdatabanken.no). Det betyr at det ikke lenger er siste versjon av en standardflora som gjelder. Dersom forfatteren uttrykkelig ønsker å bruke andre navn (eller organismen ikke omfattes av artsnavnebasen), må det refereres til kilden for navnet. Konstruerte norske navn godtas normalt ikke, men unntak kan gjøres, men da må navnene stå i anførselstegn og uttrykkelig påpekes at de er provisoriske forslag.

Det anses som en konvensjon i norsk floristikk at lokaliteter refereres til fylke og kommune. Kommune er den helt sentrale sorteringsskuffen for norske botaniske lokaliteter. Lokaliteter som omtales, skal derfor tilordnes kommune – enten i løpeteksten eller i tabell. Å tilordne lokaliteter til ikke-administrative overordnede stedsnavn ("Dovrefjell" er det klassiske eksempelet) er ikke tilstrekkelig.

Geografiske lokalitetsnavn skal følge Statens kartverks stavemåte (deriblant bruk av bestemt/ubestemt form) og være søkbare på Kartverkets nettversjon (Norgesglasset/Norgeskart). Stedsnavn som ikke kan gjenfinnes i Norgesglasset/Norgeskart kan brukes, hvis det er et velbegrunnet valg fra forfatterens side,

men det øker viktigheten av fylke/kommune, koordinater og kartfesting ytterligere. For helt lokale navn er det ofte riktigst å sette navnet i anførselstegn og gi en forklaring på det.

Lokaliteter skal koordinatfestes. Tradisjonell sonebelteinndeling skal følges (for eksempel skal ikke 33V brukes for koordinater innen det som egentlig er 32V-sonebeltet). Standard oppløsning er én meter. Både UTM- og MGRS-notasjon og grader aksepteres – de anses i dag som så lett konverterbare at vi ikke lenger pukker på én standard notasjon.

Floristiske manus skal ha kart som tydelig viser lokalitetenes plassering. Lag i hvert fall en kartskisse som redaktøren kan bruke som grunnlag for å reintegne kartet digitalt.

Det oppfordres ellers til at man forsøker å forme manuset slik at det passer Blyttia mest mulig. For eksempel at forfatternes adresser i en annal-artikkel føres opp på slutten av abstractet, og ikke under forfatterlinja eller i form av fotnoter. Videre at man respekterer at "figur" og "tabell" ikke forkortes i Blyttia, og skrives med liten bokstav i henvisninger. På samme måte at litteraturlista heter "Kilder". Pass også på å formatere kildelista i tråd med Blyttias praksis. Konsulter et av de siste års Blyttia-heftene (på papir eller online) hvis du lurer på hvordan noe gjøres i Blyttia.

Lever inn manus når det er ferdig (i første omgang) fra forfatterens side. Ikke lever inn uferdige utkast ("Er dette noe som eventuelt ville vært av interesse for Blyttia?"). Det samme gjelder illustrasjoner: lever inn de illustrasjonene du ønsker brukt, verken flere eller færre, med figurtekster, og referer til alle illustrasjonene fra brødteksten. Redaktøren plasserer normalt artikkelen på sider, formaterer den og setter inn illustrasjoner før referi/sirkulasjon av manuset, slik at en allerede i utgangspunktet skal kunne danne seg et bilde av hvordan artikkelen vil kunne se ut i bladet. Hvis illustrasjoner sendes inn seinere, hvis illustrasjonene ikke er referert til i teksten, eller hvis det leveres en bunke illustrasjoner som redaktøren kan velge og vrake i, kan det derfor forlenge køtida betraktelig.

Innleverte manus er å anse som originalversjon: etter at manus er sendt inn, tar redaktøren ikke imot nye totalversjoner av hele manuset, alle eventuelle endringer etter dette tas bare imot i "løsvekt", med beskjed om hva som skal erstattes med hva.

Blyttias «referee-ordning» innskrenker seg normalt til redaksjonell behandling, idet redaksjonsmedlemmene anses å være kompetente på Blyttias kjernestoff. I enkelte tilfeller kan en ekstern fagperson bli kontaktet og bedt om en vurdering. Hvorvidt Blyttia lenger blir indeksert og hvilke poenger publisering i Blyttia gir, har herværende redaktør ingen oversikt over. Tanken er: ønsker man å henvende seg til den norske botaniske offentligheten, så er det det som er gulrota. Blyttia er et populært tidsskrift (men selvsagt med stor faglig selvillit og integritet), og som sagt ment å være en møteplass for fagmiljø, amatørmiljø og forvaltninga.

Forfattere eksemplarer. Forfattere av annal-artikler vil motta 10 eksemplarer av Blyttia-heftet (dvs. 10 til hver forfatter hvis det er flere forfattere), forfattere av alt annet stoff 5 eksemplarer. Ønskes flere eksemplarer, må det bestilles før trykking. Særtrykk produseres ikke.

Nettpublisering og kopirett. Blyttia-heftene blir lagt ut på NBFs nettsider i sin helhet som pdf-versjon med ett til to års forsinkelse. Publisering i Blyttia forutsetter selvsagt at man godtar dette. På samme måte forutsetter det at man godtar de ganske liberale kopirettbestemmelsene (se foran i Blyttia). Forfattere kan be om pdf-versjon av sine artikler, og er fri til å bruke dem som man selv ønsker, for eksempel legge dem ut på egne nettsider eller instituttnettsider, også før vedkommende Blyttia-hefte blir nettpublisert fra NBFs side.

Etter en uheldig hendelse der en forfatter ble funnet via en Blyttia-artikkel og forfulgt for sitt menneskerettsarbeid, publiserer vi ikke lenger hjemmeadresser som forfatteradresse. Normalt trykker vi bare e-postadresse. Institutt-tilknyttede forfattere kan fortsatt oppgi sin instituttadresse.

Velkommen som Blyttia-forfatter!

Vennlig hilsen
Jan Wesenberg
redaktør
27.08.2020